

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"א 10-12-51817 כהן נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול")

תיק חיצוני:

לפני כב' השופטת אשרית רוטקופף

התובע **עומר כהן**

על ידי עוה"ד א. פרויליך ונ. פרחי

נגד

הנתבעת **המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול")**

על ידי עוה"ד משה עבדי

חקיקה שאוזכרה:

תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), חט"ז-1956 סע' ב', 15, ג' 35.1., ג' 35.1. (2, 48).

חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975

חוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957

פסק דין

1. התובע ליד 5.6.1982 (להלן: "התובע").
2. בתאריך 3.3.2009 נפגע התובע בתאונת דרכים, עת נהג על אופניו מס' רישוי 14-502-64 (להלן: "התאונה").
3. הנתבעת ביטהה במועד התאונה את האופנו, בפוליסת ביטוח רכב חובה (להלן: "הנתבעת").
4. אין מחלוקת בין הצדדים באשר לחברות ולכיסוי הביטוחי והמחלוקת הינה בשאלת גובה הנזק בלבד.

5. ממקום התאונה פונה התובע לבית החולים איכילוב, שם אובחנה חבלה ברגל ימין עם שבר פתוח בשוק ימין ורישוק ניכר של העצם באזור פיבולה וטיביה פרוקסימאלית וחבלה ברגל שמאל עם פצעי שפחו.

6. התובע אושפז בבית החולים ו עבר ניתוח לקיבוע חיצוני של השבר.

במהלך האשפו התפתחו זיהום נרחב ברגלו של התובע וביום 16.3.2009 עבר בהרדמה כללית ניתוח שני להטריה של שרירים ועור.

7. התובע עבר שני ניתוחים נוספים בהרדמה מלאה להטריה ושתל עור ולרדווקציה וקיבוע פנימי של הטיביה מימין.

8. בנוסף, התפתח אצליו זיהום בפצע אשר נותר ברגל ימין.

9. בתאריך 7.6.2009, לאחר 3 חודשים אשפו, שוחרר התובע לبيתו עם המלצות למנוחה, הליכה ללא דריכה, המשך טיפול אנטיביוטי, משככי כאבים וטיפולים ומעקב רפואי.

10. בחודש ספטמבר 2009 הוסר סד הגבס מרגלו של התובע וחזרה לו דריכה חלקית באמצעות קבאים ושימוש בתומך ברך ארוך.

11. בתאריך 7.12.2009 אושפז התובע בשנית, לשם ניתוח נוסף בהרדמה מלאה, במסגרתו הוחלפו שני הברגים המקבעים בטיביה שמאל ובתאריך 8.12.2009 שוחרר התובע לبيתו.

הncות הרפואית:

12. המוסד לביטוח לאומי הכיר בתאונה כתאונה כתאות עבודה.

לאחר תום 3 חודשים אי כושר ראשוניים, נקבע לתובע נכויות כדלקמן:
א. 100% נכות מהתאריך 2.6.2009 עד 31.7.2010

ב. 71% נכות לצמיות החל מהתאריך 1.8.2010, כאשר מתוך נכות זו- הנכות הרפואית הינה בשיעור 46.8% ובгинן [תקנה 15](#) הוספה נכות בשיעור 23.4% והncות עוגלה ל- 71% נכות.

13. הנכות הרפואית נקבעה בגין סעיפי ליקוי כדלקמן:
20% נכות בגין צלקות, בהתאם [לסעיף \(1\)ג לתקנות המל"ל](#).
30% נכות בגין אי יציבות הברך, בהתאם [לסעיף \(2\)ג לתקנות המל"ל](#).

5% נכות בגין מגבלה בקרסול, בהתאם לתקנות המל"ל.
סעיף 35(1)(א-ב מותאמים לתקנות המל"ל.

14. בפרק הממצאים והnimוקים בפרוטוקול הוועדה הרפואית מיום 23.2.2011, אשר קבעה את הנכויות הרפואיות, לאחר ערך שהוגש על ידי המל"ל, נמצא כי באספקט האחורי של הירך בשטח של 16 סנטימטר על 18 סנטימטר חסר עור עם חסר שרירים ודפורמציה קשה של האזור. שטל עור מכסה את האזור וקיימות צלקות ניתוחיות בתוך האזור הנ"ל. צלקת ניתוחית נוספת באורך 12 סנטימטר וצלקת נוספת באורך 12 סנטימטר באספקט לטרלי בברך ובשוק.

15. עוד נמצא דלוזול שרירים בירך ימין, נפיחות בשוק ימין רחיקנית לצלקת.

בקרסול נמצאה הגבלה בתנועות ה الكرסול ובברך ימין, בין היתר, נמצא אי יציבות צדדיות והתובע התקשה לעמוד לזמן ממושך על רגל ימין בלבד.

16. בהתאם לסעיף 6ב' לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה- 1975, הנכות הרפואיה הצמיתה אשר נקבעה על ידי המל"ל, מהויה קביעה על פי דין ומחייבת בתובענה זו.

הנכות התפקידית:

17. התובע הינו טבח במקצועו. את אהבתו למטבח גילתה התובע עוד משחר נעוריו ואף במהלך שירותו הצבאי שירת בטבח.

18. לאחר שחררו של התובע משרירות צבאי, שהה התובע מס' תקופות בחו"ל וביניהם, בעת שבארצה, עבד בעבודות מזדמנות, לרבות בטבח, בבתי קפה. בחודש יוני 2008 החל לעבוד במסעדת שבגד אקספרס, שם עבד עד מועד התאונה.

במקביל לעובdotו במסעדת שבגד אקספרס, החלים התובע את לימודיו בבי"ס תדמור.

19. עם תום תקופת אי הכשר לאחר התאונה, שב התובע לפרק זמן קצר לעבודה במסעדת שבגד אקספרס אולם בשל חלופי הוצאות אשר היו במקום, לא חש בנוח ועזב. לאחר מכן עבד במסעדת מיז, אותה עזב בשל מצבה הכלכלי וחשש לкриיסה, במלון הילטון אותו עזב מאוחר והתבקש לעבוד במשמרותليل, במסעדת טימין ובחברת קיטירינג, עד אשר מצא את מקומו במסעדת "מנזה" ברמת גן, שם הינו עובד מחדש מיום 2011 ועד היום.

20. התובע החל לעבודתו במסעדת מנזה לטבח והתקדם בתפקידו כך שהינו מתפרק למשעה לטבח הראשי. שעות עבודתו של התובע הינו מ-15:00-07:00 ולעתים מעט מעבר לכך, במידת הצורך.

המסעדה מגישה ארוחות צהרים בלבד והቶבע נעזר בצוות העובדים לשם הרמת סיריים כבדים ועוד. התובע מצין כי עם שובו מהעבודה הוא סובל מאכבים ברגלו.

21. עבודתו של התובע כרוכה במידה מסוימת על רגליו והוא נהנה עבודה הכרוכה במאיץ רב.

22. יש להזכיר כי חרף פגיעתו הקשה של התובע, פעיל התובע להקטין נזקי ולא ניסה להאדרום ושב לעבודתו חרף הנכות המשמעותית ברגלו.

23. עם זאת, לא לעולם חוסן ויש לקחת בחשבון את הסיכון כי בעתיד לא יוכל התובע להתמיד בעבודה הכרוכה במידה מסוימת, ויאlez לשנות את עיסוקו או להפחית משעות עבודתו.

24. טוענת הנتابעת כי התובע שב לעבודתו ואף התקדם בשכרו ועל כן חלק קטן מנכותו מהווע נכות תפקודית. לעומת זאת ייש לקבוע את נכותו התפקודית בהתאם לשיעור הנכות הכוללת אשר נקבע במיל"ל כולל תקנה 15.

25. לתובע נקבעו נכוויות בגין פגיעה בברכו, בקרסול ואגן צלקות. לנוכח הממצאים המתוירים בדו"ח המיל"ל, כמפורט לעיל ואף לנוכח התרשומות ממצב רגלו של התובע אשר הוצגה בפני, יש לקבוע כי הנכות אשר נקבעה לתובע בגין הצלקות אף היא אינה נכות תפקודית לכל דבר ועניין לנוכח מהות הצלקות ומיקומן. אין עסquine בצלקות אסתטיות, אלא בחוסר שרירים ורकמות וצלקות נרחבות, אשר אף בשל מיקומן, משפיעות על מצבה התפקודי של רגלו של התובע.

26. אשר על כן הנני קובעת כי יש לראות בנוכות הרפואית אשר נקבעה לתובע בשיעור 47% (בממוצע) כnocות תפקודית במלואה.

כאב וסבל

27. בהתחשב בשיעור נוכות הרפואית של התובע – 46.8% וימי האשפוז יש לפסוק לתובע פיצוי בגין ראש נזק זה בסך 125,373 ש"ח.

הפסדי השתירות בעבוי

28. התובע היה באי כושר מלא לעובדה במשך 16 חודשים.
29. שכרו של התובע עobar לתאונה היה בסך 4,300 ₪ ובשיעורן להיום 4,851 ₪, כאשר במועד זה היה התובע בתחלת דרכו המказועית.
30. גם במקומות העבודה השונים בהם עבד לאחר התאונה, פרקי זמן קצרים, עמד שכרו על שכר מינימום בקירוב. התובע הפסיק לעבודתו במקומות עבודה אלו בשל סיבות שונות ולא בגין התאונה כך שנמנע ממנו לתקדם מבחן מקצועית ולציבור ניסיון לעבודתו. מאידך גם תקופת אי הכשר הממושכת בגין התאונה קטעה את מהלך ההתקדמות ויש לקחת נתון זה בחשבון.
31. רק עם תחילת עבודתו במסעדת מנזה, שם הtmpid לעבודתו, עלה התובע בرمאות השכר מעות לעת, עד שכיוום עומד שכרו ע"ס 10,000 ₪ ברוטו בממוצע.
32. בנסיבות אלו יש לפ██וק לתובע פיצוי בגין תקופת אי הכשר בהתאם לשכרו עobar לתאונה בסך 4,851 ₪ X 16 = 77,616 ₪ בצירוף הפרשי ריבית ממוצע התקופה בסך 1,835 ₪.
33. מתום תקופת אי הכשר ועד היום יש לפ██וק לתובע פיצוי בהתאם לנכונות הרפואית בהתאם לבסיס שכר ע"ס 7,000 ₪ שהינו ממוצע השכר בין שכרו עobar לתאונה ושכרו כיום, לנוכח תהליך ההתקדמות, והנכונות הרפואית בשיעור 47%, היינו 45 חודשים X 3,290 = 148,050 ₪ בצירוף הפרשי ריבית ממוצע התקופה בסך 2,068 ₪.
- ### **הפסדי השתירות לעתידי**
34. הצדדים חולקים בדבר כושר השתירותו העתידי של התובע במקצועו.
35. מטעם התובע הוגש תצהיר השף מר אלי פינסלר, אשר ציין את מדרגות השכר המקובלות בראש מסעדות אותה הינו מנהל, אשר שכר ההתחלתי של טבח עומד ע"ס 7,000 ₪ ולאחר מכן מנהל מטבח עשוי להגיע לרמת שכר של 10,000 ₪ - 11,000 ₪ נטו בצירוף בניויסים ושף מצלייה בעל מסעדה אף עשוי להגיע לרמת שכר של 20,000 ₪ נטו.

36. מנגד, הוגשה ע"י הנتابעת חוות דעת השף מר שי עשהאל. מר עשהאל ציין כי בשנים האחרונות לא ניהל מטבח ולא העסיק עובדים והוא עוסק בהוראה ויעוץ. עוד ציין כי את רמות השכר המצוינות בחוות דעתו ביסס על מאמר שהתרפרס לאחרונה בעיתון כלכלי.

37. למעשה, אין הבדל ממשוני בין רמות השכר המפורטים ע"י שני המומחים, למעט העבדה כי מר פינסלר התייחס לשכר נטו בעוד מומחה הנتابעת התייחס לשכר ברוטו. עוד ביסס מומחה הנتابעת את מרבית חוות דעתו באשר לסייעו הכלכלי בהחזקת מסעדה וניהולה.

38. לנוכח העליה ברמתו שכרו של התובע מאז תחילת עבודתו במסעדת מנזה, נראה כי שכרו של התובע תואם את מסלול ההתקדמות הנטען ע"י המומחים וזאת במומו. יודגש כי מעסיקו הנוכחי של התובע זומן לעדות ע"י הנتابעת ואלים חurf התייצבותו בבית המשפט, וויתרה הנتابעת על העדתו.

39. אין לקבל טענה הנتابעת כי העליה בשכרו של התובע מעידה על פגיעה תפקודית הנמוכה משיעור הנכות הרפואי. עובר לתאונה היה התובע בתחלת דרכו התעסוקתית לנוכח נסיעותיו הרבות לחו"ל, לאחר שחרورو מצה"ל ובמועד זה טרם מיצא את פוטנציאלית השתכרותו. התאונה קטעה את מסלול ההתקדמות ולאחר התאונה שבהתובע לעבודתו תוכה שהיו מחשש את מקומו המקצועי ורק בשנת 2011 נכנס למסלול ההתקדמות לאחר שמצא את מקומו. התקדמותו של התובע, במיוחד לנוכח נוכתו, מרשימה ביותר ומצביעה על יכולותיו המקצועיות. נראה כי בעת הזו שכרו של התובע אינו מבטא את מלא פוטנציאלית השתכרותו והוא "טרם סיפר את סיפורו התעסוקתי במלואו".

40. בע"א 3049/93 גירוגיסיאנו רמזו וואח' פ"ד נב(3) 792, נקבע:

" פריט הנזק של הפסד כושר השתכרות בעתיד מעמיד קשיים רבים בפני בית- המשפט הנדרש לקובעו. המדובר, בדרץ-כלל, בהפסד אשר יש לקבועו לפחות תקופה ארוכה בעתיד, לעיתים לתקופה של עשרות שנים, כאשר הנستر רב על הנגלה. בין הנתונים החשובים כדי לקבוע הפסד זה יש חשיבות לאופי הפגיעה שנפוגה התובע עקב התאונה ולמידתה, דהיינו אופי הנכות שנותרה לה ושיעורה.... בצד קביעת הנכות הרפואי, על בית-המשפט לקבוע גם את הפסד כושר השתכרותו בעתיד של התובע, אם התובע טוען להפסד כזה. בפרט זה על בית- המשפט להעריך ולקבע את הפסד הממון שנגרם לתובע בשל כך שההתאונה, ומගלוותיו בעקבותיה, הפחיתה מכושר השתכרותו. בין הנתונים המסיימים לבית- המשפט לקבוע נזק זה, יש חשיבות לנตอน של הנכות הרפואי שנגרמה עקב התאונה. לנכות זו, המגבילה את התובע בפועלותיו, יש השלכה לכושר השתכרותו. זה, כמובן, אינו הנתון היחיד שיווא בחשבון. כדי לקבוע את הפסד כושר ההשתכרות יש חשיבות גם למקרה ולמקומות העבודה של התובע.

נכונות רפואית בשיעור מסוים יכולה להשפיע על יכולת התפקוד של תובע פלוני בשיעור גדול יותר מאשר על תובע אלמוני, הן בהתחשב במקצועו, והן מושם של טובע האחד מובטח מקום העבודה שבו יוכל להתמיד בעבודתו, על-אף נוכתו, ול טובע الآخر – אין מובטח מקום העבודה. יש חשיבות למצב התעסוקה בשוק, וכן לגורמים נוספים אשר יכולים להשפיע על כושר השתכרותו של התובע נוכתו".

במקרה הנדון לנוכח גילו הצעיר של התובע, מקצועו ומהות הנכונות אשר נקבעה לו יש לעรอง את החישוב באשר לפגיעה בכושר ההשתכרות בהתאם לשיעור נוכתו הרופאית אשר הינה אף נוכתו התפקודית.

41. לנוכח הריאות אשר הובילו ע"י הצדדים והתרשםותי מהתובע, אשר אף הבהיר אין בכוונתו להניל מסעדה באופן עצמאי ולאור כי שוריו של התובע אשר מצליח להתמיד בעבודה חרף מגבלותיו, נראה כי עסקין למי שמחד, פוטנציאלי הצלחתו כתובח אינו מבוטל שכן מעסיקו מסכימים להעסיקו במצבו ואף שכחו עולה, אך מאידך יש לκחת בחשבון את מצבן הכלכלי של המיסעדות אשר משתנה מעט לעת וaino יציב.

42. במצב זה ובהתחשב בשנות ההשתכרות הרבות אשר בפני התובע יש לעรอง חישוב אקטוארי בהתאם לנוכתו ובכך יהיה ב כדי לשקלל הסיכון הרב לפגיעה בכושר השתכרותו של התובע בעתיד.

43. בנסיבות אלו ולאור האמור לעיל, הנני סבורה כי נכון להעמיד את כושר השתכרות של התובע לעתיד על בסיס שכר נטו בסך 12,000 ₪.

44. אשר על כן יש לחשב את הפגיעה בכושר השתכרותו של התובע עד גיל 67 כדלקמן:

$$1,465,497 \times 5,640 = 259.84 \text{ ₪.}$$

הפסדי פנסיה

45. בת.א. 16951-04-10 ע.מ.מ. וואח' ג. ע.מ.ר [פורסם בנבו (31.12.2013)] נקבע ע"י כב' השופטת יעל וילנر כדלקמן:

"על פי צו הרחבה [נוסח משולב] לפנסיה חובה לפי **חוק הסכמים קיבוציים**, התשי"ז-1957 (להלן: "צו הרחבה") (ראו ילקוט הפרסומים 6302, כ"ח באלו התשע"א), מחייב כל עסקיק בביטוח פנסיוני את עובדיו החל מיום 1.1.08. סעיף 6 של צו הרחבה כולל טבלה בה מפורט שיעור ההפרשנות מן השכר המבוטח

(להלן: "הטבלה"); נקבע כי הפרשות העובד, כמוון הפרשות המעובד, יועלו בהדרגה החל מעת 2008 ועד לשנת 2014, כך שהחל מיום 1.1.14 יפריש המעובד סך הכל, ולרובות הפרשה למרכיב הפיצויים, 12% מן השכר המבוטה".

אשר על כן יש להעמיד את הפסדי הפנסיה של התובע ע"ס 175,859 ₪.

עזרהצד ג'

46. לאחר התאונה היה התובע מאושפז בבית"ח במשך שלושה חודשים. התובע היה מרופט בחלק מהתקופה למיטתו. במהלך תקופה זו נזקק התובע לעזרת בני משפחתו וחברתו (רעייתו ביום). אימנו של התובע אף הצגתה תלושי שכחה מהם עולה כי הייתה הפחתה מסויימת בשכחה ואף ניצלה ימי חופשה.

47. לנוכח מצבו של התובע, הניתוחים להם נזקק ומשך אישפוזו אין ספק כי הייתה נחוצה עזרת בני משפחה.

48. אף לאחר שחרורו של התובע מבית החולים, היה התובע רתום לכיסא גלגלים תקופה ממושכת ונזקק לעזרת בני המשפחה, אשר התגייסו לסייע לו בפעולות היומיום לרבות החלפת תחבותות וכדו'.

49. בנסיבות אלו לנוכח הריאות אשר הובילו לפניו, הנני מעמידה הפיצוי לתובע בגין עזרת הצד ג' עד תום תקופת אי הקשר בסך 16,000 ₪.

50. מתום תקופת אי הקשר ועד היום, לא הובילו ריאות אשר לצורך בעזרת הצד ג'.

51. **באשר לעזרת הצד ג' בעתיד** – לנוכח נוכתו המשמעותית של התובע, סוג הנכות וגילו הצעיר של התובע, יש להניח כי מעת לעת יזקק לעזרת הצד ג' בפעולות שונות.

52. הנני מעמידה הפיצוי בגין עזרת הצד ג' ע"ס 400 ₪ לחודש ובاهיוון עד תוחלת חייו של התובע – גיל 80 - 122,345 ₪.

נסיעות וניניות

53. לנוכח פגיעתו של התובע יידרש התובע לנסיעות מוגברות בשל הפגיעה בניניותו. יודגש כי אין הכוונה להוצאות בגין נסיעות לטיפולים רפואיים אשר מכוסות ע"י המל"ל.

54. הנני מעמידה הפיצוי בגין ראש נזק זה ע"ס 200 ₪ לחודש.

55. על כן יש לפסוק לתובע לעבר סך 12,200 ₪ ולעתיד בהתאם לתוחלת חייו – 200 ₪ X ₪ 61,172 = 305,8641 ₪.

הוצאות

56. התובע צירף קבלות בגין הוצאות, בעיקר בתקופת האישפו ע"ס 7,102 ₪ ולנוכח תקופת האישפו הממושכת, הנני מוצאת ההוצאה סבירה ופוסקת לתובע פיצוי בסך 7,102 ₪ ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית ממוצע התקופה בסך 404 ₪.

ণיבויים

57. לתובע שולמו תשלוםם תכופים כדלקמן:

11,270 ₪ בתאריך 25.6.2009 ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית בסך 13,337 ₪.

15,000 ₪ בתאריך 19.2.2010 ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית בסך 17,252 ₪.

תגמולי המל"ל בהתאם לחוות הדעת האקטוארית הינם בסך 850,551 ₪.

סיכום

58. אשר על כן הנני מחייבת את הנتبעת לשלם לתובע סך 1,334,384 ₪ בצירוף הוצאות משפט וכן שכ"ט עו"ד בשיעור כולל של 15.34% .

ניתן היום, ז' אדר תשע"ד, 07 Mai 2014, בהעדר הצדדים.